

Posudek na bakalářskou práci:

Naděžda Pažoutová: Velikonoční a letniční zvyky v kontextu církevního kalendáře

Ve srovnání s první verzí této práce, na kterou jsem psal posudek 14.10.2008 (přikládám níže) došlo k velmi výraznému posunu. Autorka pochopila, v čem spočívaly mé výtky, a novou verzí v jejich smyslu upravila. To znamená, že

1/ daleko jednoznačněji popisuje svou metodu a jasněji pracuje se sekundární literaturou
2/ je schopna popsat, v čem tkví specifická evangelikální církev, pokud jde o vztah k „obecné“ křesťanské tradici.

Novým prvkem v práci je vřazení třetí skupiny respondentů – aktivních členů Židovské obce. Byť je to výrazné – a pro autorku poněkud riskantní - tematické rozšíření, neboť k dichotomii křesťanský/postkřesťanský přibyla ještě třetí poloha, jeví se výsledek jako funkční: Existují náboženské skupiny, které žijí „moderně“ i niterně nábožensky i současně u vědomí své tradice.

Za poněkud nadbytečné pokládám jen zařazení přílohy o benandantech – to s jádrem práce v podstatě nesouvisí.

Vzhledem k těmto posunům navrhuji hodnocení třicet pět bodů.

V Praze 9.3.2009

Doc. Martin Putna

Příloha – posudek k první verzi práce

Studentka zvolila jasné a relevantní téma – současný stav prožívání velikonočních a letničních zvyků v české společnosti. Zvolila rovněž jasné členění a metodologii práce: Nejprve definice zvyků a jejich vztahu k liturgii, založený na sekundárních pramenech, poté vlastní bádání a jeho výsledky. Konkrétní naplnění tohoto adekvátního rozvrhu je však bohužel poznamenáno dvěma zásadními chybami.

První chyba se týká práce s prameny. Konstatuji příliš dlouhé a podrobné citování pramenů v první části. První část se tak stává pouhým kompilátem. Autorka pracuje s prameny různého druhu, ty však pouze cituje nebo parafrázuje, ale nedovede k nim zaujmout diferencovaný postoj – což se projevuje v tom, že uchovává zcela rozdílné oborové diskursy jednotlivých pramenů, aniž by je rozlišovala. Konkrétně cituje práce o liturgii K. Richtera a ve vlastním autorském textu má věty jako „Iniciativa /k liturgii/ vychází od Boha“. Na stejné rovině přitom cituje i Ginsburga či Zírta, autory zcela jiného žánru, stylu a přístupu k problematice: teologie a folkloristika či kulturní antropologie nejsou tu patřičně rozlišeny.

Druhá, ještě závažnější chyba, se týká volby respondentů. Autorka zvolila dvě skupiny respondentů. Nevěřící jsou chalupáři z jednoho místa, věřící jsou příslušníci jedné konkrétní církve. Autorka však nebyla schopna tuto církev vůbec zařadit do kontextu. Tvrdí o ní, že se nehlásí ani ke katolické ani k protestantské tradici, a že by tudíž měla představovat jakési křesťanství an sich. Jaký omyl! Pouhým letným nahlédnutím na stránky této církve, Křesťanského společenství Praha, lze zjistit, že jde o typickou církev evangelikální, jejíž postoj k liturgii je tudíž apriorně a velmi striktně determinován. Tím je celá druhá skupina respondentů zásadně ovlivněna – a tím jsou i ovlivněny autorčiny závěry, aniž by o tom ona věděla.

Za další chybu lze pokládat užívání neadekvátního jazyka – celá práce začíná „Mám ráda lidové zvyky“ a několikrát se v textu objeví podobné obraty. Počty respondentů nepřipadají

mi dostatečné pro zvolené téma. Konečně, rád bych věděl, proč autorka používá dva překlady Bible, proč druhý z nich je Nová Bible kralická – a co autorka o tomto produktu ví.

Navrhuji hodnocení dvacet bodů.

Doc. Martin Putna